

Χαίρε Παρθένε Χριστιανών το καύχημα, χαρά και σκέπη και σωτηρία των ψυχών ημών

Ορθοδοξία / Εορταστικοί λόγοι / Θεοτόκος

π. Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Ιεροδιάκονος Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής, θεολόγος

Σήμερα η Εκκλησία μας εορτάζει περίλαμπρα και πανηγυρίζει χαρμόσυνα την λαμπρότερη Θεομητορική εορτή του Χριστιανισμού, την Κοίμηση, αλλά και την Ανάσταση και Μετάσταση της Υπεραγίας Θεοτόκου, της Μητέρας του Θεού και όλης της ανθρωπότητος, εις τους ουρανούς. Τέτοια είναι η εορτή που έχουμε σήμερα. Με την Κοίμηση της Παναγίας μας ανασταίνεται η ζωή και εδραιώνεται στην καρδιά μας η ελπίδα της αεννάου προστασίας της.

Τα ιερά Ευαγγέλια δεν αναφέρουν καθόλου πληροφορίες περί της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Ότι γνωρίζουμε μας το παραδίδει η ιερά Παράδοση, η οποία κατά την δογματική της Εκκλησίας μας είναι ισότιμη με την Αγία Γραφή[1]. Με πηγή την ιερή Παράδοση οι υμνογράφοι της Εκκλησίας μας συνέθεσαν τους ασύγκριτους σε βάθος και νοήματα ύμνους τούτης της Εορτής[2].

Τρεις μέρες πριν από την κοίμησή της, και ενώ η Παναγία προσευχόταν στο σπίτι της, την επισκέφτηκε ο αρχάγγελος Γαβριήλ: «Χαίρε Κεχαριτωμένη, (της είπε). Σε

τρεις μέρες θα φύγεις από τον κόσμο αυτό. Θα έρθει ο Υιός σου και θα παραλάβει την ψυχή σου» και της έδωσε έναν κλάδο από φοίνικα, σύμβολο ζωής και αθανασίας.

Η Γερόντισσα Μαρία, με τον φοίνικα στο χέρι, πήγε να προσευχηθεί στο Όρος των Ελαιών, εκεί που πάντα προσευχόταν. Γονάτισε και είπε στον Υιό της: « Κύριέ μου. Εγώ δεν είμαι άξια να έρθεις να παραλάβεις την ψυχή μου. Όμως έρχεσαι, επειδή είσαι ελεήμων.» Πέθαινε η μάνα του Χριστού και οι μαθητές ήταν διασκορπισμένοι σε όλη τη γη. Σύννεφα τους άρπαξαν και τους έφεραν στα Ιεροσόλυμα, στο σπίτι της Παναγίας. Μπήκαν στο σπίτι και με δέος την προσκύνησαν. Κάπως καθυστερημένα κατέφτασε και ο Παύλος. Η Παναγία μας ξάπλωσε στο νεκροκρέβατο. Δίπλα της στάθηκε ο Πέτρος, παρά τους πόδας ο Ιωάννης, γύρω γύρω οι λοιποί απόστολοι, περιμένοντας εναγωνίως τον Υιό και Θεό της να παραλάβει την ψυχή της, όπως προείπε ο Γαβριήλ. Και ο Κύριος ήρθε. Τον προσκύνησαν, τους ευλόγησε, και παρέλαβε την ψυχή της μητέρας Του. Ήταν 15 Αυγούστου. Ο Κύριος ανέβαινε στους ουρανούς με την ψυχή της μάνας Του στα χέρια Του[3].

Η Κοίμησις της Θεοτόκου δεν είναι ένα πένθιμο γεγονός, διότι η Παναγία μετέστη προς την αιώνιο ζωή. Φαίνεται αντιφατικό το σχήμα. Χαρά στην κοίμηση ενός ανθρώπου; Πρόκειται για χαροποιό πένθος και χαρμολύπη. Οι λυπητεροί ύμνοι γίνονται χαροποιοί. Η νεκρώσιμος ακολουθία μετατρέπεται σε πανηγυρική εορτή.

Πρόκειται, όμως, για θεϊκή ενέργεια, για θαυματουργικό γεγονός[4].

Τόσο μεγάλα είναι τα γεγονότα που υμνολογούμε. Αυτά μας χαρίζει η χριστοανθής ρίζα του Ιεσσαί, η ιερόβλαστη ράβδος του Ααρών, ο νοητός παράδεισος του ξύλου της ζωής, ο έμψυχος λειμώνας των παρθενικών αρωμάτων, το ανθισμένο θεογεώργητο αμπέλι του ώριμου και ζωογόνου σταφυλιού, ο υψηλός και επηρμένος χερουβικός θρόνος του Παμβασιλέα, ο οίκος ο γεμάτος από τη δόξα Κυρίου, το άγιο καταπέτασμα του Χριστού, ο φωτεινότατος τόπος της ανατολής, αυτά μας χαρίζει, καθώς κοιμήθηκε σήμερα ειρηνικά και δίκαια. Λέω κοιμήθηκε, όχι όμως και πέθανε. Πέρασε από την γη στον ουρανό, όμως δεν εγκατέλειψε την υπεράσπιση του ανθρώπινου γένους[5] «εν τη Κοιμήσει τον κόσμον ού κατέλιπες Θεοτόκε»[6].

Το Θεομητορικό σώμα αν και νεκρώθηκε δεν υπέστη την φθορά σύμφωνα με τους νόμους της φύσεως «νενίκηνται της φύσεως οι όροι, εν σοι Παρθένε Άχραντε»[7], διότι αυτό το σώμα ήταν το παρθενικό Σώμα μέσα στο οποίο σαρκώθηκε ο Θεάνθρωπός μας Ιησούς. Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς υπογραμμίζει «δια τούτο το γεννήσαν εικότως σώμα συνδοξάζεται τω γεννήματι δόξη θεοπρεπή και συνανίσταται». Δοξασμένη σήμερα στους ουρανούς «όπου ο Χριστός εκεί και αύτη ίσταται ότι και θρόνος εστίν ως αληθώς αυτού, όπου δε κάθηται ο Βασιλεύς, εκεί ο θρόνος ίσταται»[8].

Γέννηση και θάνατος καταλήγουν στην αιωνιότητα για την Θεοτόκο, διότι καθώς ήταν ενωμένη με τον Χριστό, δεν ήταν δυνατόν να χωρισθεί από αυτόν μετά τον θάνατο. Αποθνήσκει και εγείρεται συν τω Χριστώ. Η Θεοτόκος είναι ενωμένη με τον Χριστό στη ζωή και στον θάνατο. Κάθε εγκώμιό της αναφέρεται στον Υἱό της. Στα Στιχηρά Προσόμοια του Εσπερινού ακούμε συνεχώς «Κεχαριτωμένη χαίρε μετά σου ο Κύριος».

Η Παρθένος είναι ταυτόχρονα η μητέρα του Χριστού και μέλος του Σώματός Του. Είναι εκείνη που κυοφορεί και γεννά τον Χριστό, αλλά από την άλλη πλευρά είναι αυτή, που κατά τους εννέα μήνες της κυοφορίας αξιώνεται να συμμετάσχει στη ζωή του Θεού. Προσφέρει το αίμα της στον Χριστό και δέχεται το δικό του, που είναι αίμα Θεού. Οι εννέα μήνες της Θείας Ενσαρκώσεως είναι κατ' αυτόν τον τρόπο για την Θεοτόκο μια διαρκής, συνεχής Θεία Κοινωνία[9].

Η Θεοτόκος ήταν όμοιος άνθρωπος όπως εμείς. Από τους ανθρώπους εβλάστησε. Κι ήταν μέτοχος σε κάθε κοινό χαρακτηριστικό του ανθρώπινου γένους. Δεν κληρονόμησε όμως την ίδια νοοτροπία ούτε παρασύρθηκε από την τόσο μεγάλη κακία που επικρατεί σ' αυτή τη ζωή. Αλλά νίκησε την αμαρτία κι αντιστάθηκε στη φθορά της φύσεώς μας κι έδωσε τέλος στην κακία. Έγινε έτσι αυτή η ίδια αγία

απαρχή και βάδισε πρώτη και υπήρξε οδηγός των ανθρώπων στο δρόμο προς το Θεό, όπως αναφέρει ο Άγιος Νικόλαος[10].

Κατά θαυμαστό τρόπο όλα τα παράδοξα συναντώνται στο πρόσωπο της Μητέρας όλου του κόσμου, της Υπεραγίας Θεοτόκου. Να αναφερθεί ότι μετά την τριήμερο της Κοίμηση, η Θεοτόκος όχι μόνον μετέστη. Ήλθε στον κόσμο για να διακονήσει το Μυστήριο της Θείας Ενανθρωπήσεως, να εξυπηρετήσει την παγκόσμιο σωτηρία. «Έγινε η Μητέρα Εκείνου, του οποίου άξιζε να γίνει Μητέρα», αναφέρει ο Άγιος Νικόλαος Καβάσιλας.

Με την Παναγία αρχίζει μια καινούρια ζωή. Φύραμα νέον. Η Παναγία αποτελεί «μεθόριον αναμεταξύ της ακτίστου και κτιστής φύσεως· αυτή μόνο είναι Θεός αμέσως μετά τον Θεό και έχει τα δευτερεία της Αγίας Τριάδος, ως ούσα μήτηρ αληθώς του Θεού», λέει ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης[11].

Η Θεοτόκος είναι το πρότυπο της πνευματικής τελειώσεως. Τίποτα δεν μπορεί να χωρέσει το ύψος της αρετής Της. Η αγιότητά της είναι η απαρχή του τέλους της κυριαρχίας του κακού στον κόσμο. Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός εγκωμιάζει το πνευματικό κάλλος Της λέγοντας: « Χαίρε Κεχαριτωμένη, ότι καλλιωτέρα συ των Χερουβείμ, καθαρωτέρα συ υπέρ τον φαίνοντα ἡλιον, ευγενεστέρα συ πάντων των υφ' ἡλίου ανατολών, χαίρε αγαθωτέρα συ υπέρ εκείνην ὄντως την αγαθήν και πολλήν γην»[12].

Η Παναγία μας είναι η μόνη ελπίδα που έχουμε στις δυσκολίες και το αδιάσειστο στήριγμα στις στιγμές αδυναμίας και απογοητεύσεων της ζωής. Είναι η μεσίτρια που ενώνει την γη με τον ουρανό, τον αισθητό κόσμο με τη νοητή ωραιότητα. Ας την παρακαλέσουμε, λοιπόν, να μεσιτεύει για την ζωή και την σωτηρία μας, ώστε να μας επισκιάζει το έλεος του Υιού της και να μας χαρίζει πλουσιοπάροχα την ευλογία και την παντοτινή της προστασία.

[1] Ιερά Παράδοση στην Ορθόδοξη Θεολογία αποκαλείται το σύνολο των αληθειών της πίστης που αρχικά παραδόθηκαν με τον ενιαίο τύπο της προφορικής διδαχής του Χριστού και των Αποστόλων και κατόπιν διδάχθηκαν αυθεντικά και ανελλιπώς από την Εκκλησία στους μετέπειτα αιώνες. Η Ιερά Παράδοση, αποτελεί πηγή των αληθειών της χριστιανικής θρησκείας ισότιμη «τω θείω γραπτώ λόγω. Το κέντρο της Ιεράς Παραδόσεως είναι ο Χριστός και η μετ' αυτού κοινωνία και η περί Αυτού μαρτυρία των προφητών, αποστόλων και αγίων. Έτσι γίνεται αντιληπτό πως η Ιερά Παράδοση αποδίδεται μέσω των θεουμένων αυτών ανθρώπων της εκκλησίας εν Πνεύματι Αγίω είτε μέσα από προφορικό και γραπτό λόγο, είτε μέσω απεικονίσεων.

[2] Μητροπολίτου Φθιώτιδος Νικολάου, Θεομητορικά Νεύματα, Λαμία 2013

[3] Αρχιμ. Βασιλείου Μπακογιάννη, «Χαίρε Κεχαριτωμένη» - Οι τελευταίες ημέρες και στιγμές της Θεοτόκου

- [4] Μοναχού Μωϋσέως Αγιορείτου, «Ο ασπασμός της Παναγίας»
- [5] Αγίου Θεοδώρου Στουδίτου, Λόγος εις την Κοίμηση της Υπεραγίας Θεοτόκου
- [6] Απολυτίκιο εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου
- [7] Θ΄ ωδή του Κανόνος της εορτής
- [8] Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, Λόγος εις την Κοίμηση της Θεοτόκου
- [9] Μητροπολίτου Εδέσσης Ιωήλ, «Ο Επιούσιος Ἄρτος» - Ομιλίες στα Αποστολικά και Ευαγγελικά Αναγνώσματα
- [10] Αγίου Νικολάου Καβάσιλα, Λόγος εις την πάνδοξον Κοίμησιν της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών και Παναχράντου Θεοτόκου
- [11] Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου, Αόρατος Πόλεμος, ΜΘ΄Κεφάλαιο
- [12] Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού, PG 105,1113A

<http://bit.ly/2v4A1zL>